



12. august 2016

UKA 2016/106

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffisassatut siunnersuut manna saqqummiuppara:

Naalackersuisut UKA17-mut Nunatta nunatut issittumiittutut inissisimanagera nunarsuarmioqatigiinnilu inissisimanagerput pillugu politikikkut periarfissarisai aallaavigalugit, Issittoq pillugu periusissiamik suliaqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffissaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

Tunggavilersuut:

Issittoq issittumi innuttaasunit ilusilersorneqarpoq. Issittumi ineriartorneq issittumi inuiaqatigiit inuiaallu siuttoralugit ingerlanneqassaaq. Inuiaat kalaallit issittumi inuiaavugut Issittullu ineriartornerani pingaaruteqartumik innissisimaffeqarluta.

Maaniami aalajangikkavut amerlasuutigut Issittup sinneranut sunniuteqartarput. Aalisarneq pineqarpat, aatsitassarsiorfinnik pilersitsinissaq pineqarpat imartakkulluunniit angallanneq pineqarpat, attaveqatigiinnikkut nalunaarasuartaateqarnikkullu inerisaaneq pineqarpat, nunarsuarmioqatigiinnut ataqatigiiffeqarpugut minnerunngitsumillu issittormioqatitsinnut ataqatigiiffeqarpugut. Inatsisartuni kommunenilu aalajangikkavut amerlasuut Issittumi ineriartornermik ilusilersueqataapput.

Taamaammatt Issittumi inissisimaffippat qanoq atorniarnertutigu erseqqissumik periusissiaqarnissarput pisariaqarpoq. Nunatta inissisimanagera qanoq isigaarput, Nunattalu Naalagaaffeqatigiinnilu nunat allat marluusut akornanni sunniivigeqatigiinnerput Issittoq pineqartillugu qanoq ippa? Tamanna erseqqissumik akissuteqarfigisinnaasariaqarparput.

Naalagaaffeqatigiinni ataatsimoorussamik Issittumut Periusissiaqarpoq. Periusissiaq 2011-mi naammassivoq 2020-llu tungaanut atuuttussaalluni Nunattalu, Savalimmiut Danmarkillu akornanni suleqatigiinnikkut suliaavoq. Naalagaaffeqatigiinni nalunanngitsumik Issittoq pillugu soqutigisanik ataatsimoorussaarpugut, pissusissamisoorporli Nunarput nunarsuup ilaanut najukkatsinnut nammineq tunggavigisatsinnik isiginnittariaaseqarutta, Nunarpullu nammineq Issittumi inissisimanagerput pillugu isiginnittariaatsini oqaasertalerlugulu ineriartortikkuniuk. Savalimmiunut tamanna aamma atuuppoq savalimmiormiullu namminneq periusissiaminnik qulequtalimmik "Savalimmiut – nuna Issittumiittoq" 2013-mi saqqummiussippat.

Isumaqatigiisutaasimavoq Naalagaaffeqatigiiffiup Issittoq pillugu periusissiaa piffissap atuuffissaata qiteqqunnerani nalilersorneqassasoq.

Nalilersuisoqareerpat naatsorsuutigineqassaaq periusissiamik 2020-mit atuuttussamik nutaamik suliaqartoqassasoq.

Naalagaaffeqatigiiffiup Issittoq pillugu periusissiaani maanna atuuttumi pingaarnertut makkua anguniagaapput:

- Issittoq sorsuffiunngitsoq isumannaatsuusorlu
- Siuariartorneq imminut napatittoq inuiaqatigiittullu piujuaannartitsineq
- Issittumi silap pissusianut, avatangiisinut pinngortitamullu ataqqinninneq
- Nunat tamalaat akornanni suleqatigisartakkat qanimut suleqatiginissaat

Inuit Ataqatigiit isumaqarpugut Nunatta Issittumut periusissiasaa anguniakkat pingaarnertit taakkartorneqartut tunngavigalugit suliarineqassasoq. Isumaqarpugulli Naalagaaffeqatigiiffiup periusissiasaminik nutaamik suliaqannginnerani Nunatta anguniagassaminik sukumiisumik eqqartuereerlunilu allattuereertariaqartoq. Isumaqarpuguttaaq suliaasaqarfinni tamani Issittumut tunngassuteqarsinnaasuni nipitsinnik anguniakkatsinnillu erseqqissaassasugut.

Nunanut allanut politikikkut suliaasaqarfinni angerlaassimasatsinni Nunatsinniillu tamakkiisumik akisussaaffigineqartuni oqartussaaffik tigummivarput. Inuit Ataqatigiinniilli isumaqarpugut sillimaninermut illersornermullu politikikkut aamma inissisimaffitsinnik periusissatsinnillu eqqartuisariaqartugut – suliaasaqarfiit taakkua oqartussaaffigilersimanngikkaluarlutigit isumaqarfigaavut - eqqartuillutalu oqaasertalersinnaassavavut.

Issittoq nunanut allanut, sillimaniarnermut illersornermullu politikkimut taamaallaat tunnganngilaq. Issittoq aamma inuiaqatigiinni issittumiittuni isumaginninnikkut, aningaasaqarnikkut, ilinniartitaanikkut kultuurikkullu ineriartortitsinermut tunngavoq, nunallu inuiaallu issittumiittut akornanni attaveqarnikkut nukittorsaanissamat tunngalluni. Tamatumani Inuit Ataqatigiit isumaqarpugut Nunatta Issittumi inissisimaffini nukittorsartuassagaa, Nunarput pillugu inuiaallu issittormiut allat pillugit. Issittumi inuiaqatigiit, nunat namminersortut inuiaallu issittumiittut aallaavigalugit ineriartortitsinissamat aqutissiuussisutut siuttuussaagut.

Inuit Ataqatigiit suliaasaq qilanaaraarput isumaqarpugullu namminersorneq pillugu isumaqatigiisummut naapertuuttuusoq.

Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguneqaatit

Periusissiorinissap AC-tut akissarsiallip ukioq ataatsip sulineranut aningaasartuutininik 500.000kr-usunik kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Namminersorlutik inuussutissarsiortunut kinguneqaatit

Issittumut periusissiaqarnikkut Nunatta Issittumi nunatut inissisimaffini pillugu erseqqinnerusumik oqariartorsinnaanissaanut aqutissiuussisoqassaaq taamalu ilinikkut namminersortunut pisortallu inuussutissarsiornikkut Issittumi suleqatigiinnissamik periarfissarisat erseqqississallutik.

Innuttaasunut kinguneqaatit

Soqanngilaq.